

	предмет				
2.	Код	СЗТИЕП1			
3.	Студиска програма	Стручни забни техничари			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ - Стоматолошки факултет – Скопје, Катедра за стоматолошка протетика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	1	семестар	2
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	3			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Јулијана Николовска			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	/			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Во рамките на теоретските предавања по предметот студентите ќе имаат можност да стекнат пошироки познавања за медицинската и стоматолошката етика, за примената на основните етички принципи во клиничката пракса како што се: почитување на правата на пациентите на доверба, информирана согласност и автономија, примена на правилото <i>primum non nocere</i> и застапување на ставот на емпатија, односот доктор – пациент, запознавање со стоматологијата како професија, нејзини специфични карактеристики и примена на професионалната етика, како и пошироки познавања за медицинската психологија.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Теоретска настава: - Значење на етиката и моралот, историјат на медицинската етика 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе ги разбере основите на етиката и моралот како основа за етичко размислување во медицината. Ќе стекне историска перспектива за тоа како се развивала медицинската етика низ вековите.</i> - Медицинска етика и биоетика 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе се запознае со концептите на медицинска етика и биоетика и нивната важност во современата клиничка пракса. Ќе научи како овие дисциплини придонесуваат за донесување етички одлуки во здравствената заштита.</i> - Етички теории и нивна примена 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе стекне знаење за различни етички теории како утилитаризам, деонтологија и доблест. Ќе научи како теориите се користат за анализирање и решавање на етички проблеми во пракса.</i> - Кодекс на однесувањето и деонтологија на здравствените работници 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе разбере кои се професионалните и морални обврски на здравствените работници. Ќе научи да ги почитува принципите на</i>			

	деонтологија во секојдневната работа со пациенти. - Етички принципи 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе се запознае со основните етички принципи како автономија, праведност, добрина и ненанесување штета. Ќе научи како да ги применува овие принципи во донесувањето одлуки.</i> - Однос доктор – пациент (суштински елементи, биоетички модели) 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе научи за значењето на довербата, почитта и емпатијата во односот со пациентите. Ќе биде способен да разликува различни модели на комуникација.</i> - Професионална етика 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе разбере што значи да се однесува професионално во здравствената установа. Ќе научи како да ги балансира личните вредности со професионалните стандарди.</i> - Комуникациски вештини, принципи на професионална комуникација во клиничката пракса 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе развие вештини за ефективна и етичка комуникација со пациенти и колеги. Ќе научи да ја препознае важноста на слушањето, јасноста и емоционалната интелигенција.</i> - Етички дилеми во стоматолошката практика 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе научи како да препознае ситуации со етички конфликт во стоматологијата. Ќе биде способен да размислува критички и да предложи соодветни решенија.</i> - Етика спрема човечкото тело 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе се запознае со моралните аспекти на интервенции врз човечкото тело. Ќе развие одговорен и почитувачки пристап кон пациентите.</i> - Клиничка етика 2 часа <i>Резултати од учење: Студентот ќе научи како се применуваат етичките принципи во реални клинички ситуации. Ќе развие вештини за етичко донесување одлуки под притисок.</i> - Етика во научното истражување, информирана согласност 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе разбере зошто е важно етичкото одобрување на истражувања. Ќе научи за процесот и значењето на информираната согласност кај испитаниците.</i> - Етичка одговорност на студент и професор 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе стане свесен за личната и академската етичка одговорност. Ќе научи како етиката влијае врз кредибилитетот и интегритетот во образовниот процес.</i> - Закон, етика и медицина /стоматологија 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе се запознае со правните аспекти кои се поврзуваат со етичките прашања во медицината. Ќе разбере како да се насочи во ситуации каде правото и етиката се во судир.</i> - Основни поими за медицинската психологија и невронауката 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе стекне основни знаења за поврзаноста меѓу психата и телото. Ќе научи за влијанието на невронауката врз разбирањето на човековото однесување.</i>
--	---

		- Базични потреби на хуманиот организам, растење и развој 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе се запознае со основните биолошки и психолошки потреби на луѓето. Ќе разбере како тие се менуваат низ различни фази од животот.</i> - Основни модели во клиничката психологија 2 часа <i>Резултати од учење: Студентот ќе научи за различни психолошки модели што се користат во клиничка дијагностика и третман. Ќе стекне основа за понатамошно разбирање на психичките нарушувања.</i> - Методи во клиничката психологија 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе се запознае со методите на проценка и интервенција што ги користат клиничките психолози. Ќе научи да разликува квалитативни и квантитативни пристапи.</i> - Психолошки функции: внимание, емоции, мотивација, меморија 2 часа <i>Резултати од учење: Студентот ќе разбере како овие функции влијаат врз секојдневното функционирање и клиничката проценка. Ќе стекне основа за препознавање на нивните нарушувања.</i> - Психолошки функции: когниција, перцепција, мислење, интелигенција и способности 2 часа <i>Резултати од учење: Студентот ќе научи за механизмите на мисловните процеси и како тие се проценуваат. Ќе разбере како овие функции влијаат врз перформансите и адаптацијата на пациентот.</i> - Темперамент и личност 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе научи како различни типови на личност и темперамент влијаат врз однесувањето. Ќе разбере како ова знаење помага во адаптација на терапевтски пристап.</i> - Болка и биопсихосоцијален пристап на болката 2 часа <i>Резултати од учење: Студентот ќе се запознае со мултидимензионалниот пристап во разбирање на болката. Ќе научи како психолошките и социјалните фактори влијаат на болката и нејзиниот третман.</i> - Стрес - поим, манифестација и справување 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе разбере како стресот влијае врз телото и умот. Ќе научи стратегии за ефикасно справување со стресни ситуации.</i> - Синдром на изгорување (burnout) 1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе научи да ги препознава знаците на професионално прегорување. Ќе разбере важноста на менталната хигиена и балансот во работата.</i> - Темпоромандибуларни проблеми /психолошки аспект/...1 час <i>Резултати од учење: Студентот ќе научи како психолошките состојби можат да влијаат на оралното здравје. Ќе се запознае со психосоматскиот пристап во стоматолошката пракса.</i> Вкупно:30 часа
13	Заемна поврзаност на предметите	
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивна настава (теоретска), работа во мали групи и други облици предвидени со заедничките критериуми на ЕКТС

15.	Вкупен расположив фонд на време	90 часа				
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30		
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови			
		16.3.	Пракса: часови			
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	30		
		17.2.	Самостојни задачи: часови			
		17.3.	Домашно учење – задачи	30		
18	Услови за потпис	За да добие потпис студентот треба да има присуствувано најмалку 60% од наставата.				
19	Начин на оценување					
	19.1.	Тестови: бодови			40	
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови			20	
	19.3.	Завршен испит: бодови			40	
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)		
			од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)		
			од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)		
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)		
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)		
			од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Николовска Ј	Етички аспекти во стоматологијата	РИ-Графика, Скопје	2019
		2.	Поп - Јорданова Нада	Медицинска етика	Култура, Скопје	2009
		3.	Поп - Јорданова Нада	Медицинска психологија	Култура, Скопје	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Havelka M	Zdravstvena psihologija	Naklada Slap, Jastrebarsko	2002
		2.				
		3.				

Ред. број: 15

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот	Технологија на фиксни протези - мостови

	предмет				
2.	Код	СЗТЗЗФМ2			
3.	Студиска програма	Стручни забни техничари			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ - Стоматолошки факултет – Скопје, Катедра за стоматолошка протетика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	2	семестар	3
7.	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	8			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Билјана Капушевска и наставници од Катедрата за стоматолошка протетика			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	Ислушан предметот Технологија на фиксни протези (коронки) и Технологија на заботехнички материјали 1, Освоени кредити од Морфологија на заби 1, Заботехнички апарати и инструменти			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Студентот се оспособува со основни познавања за изработка на фиксни протези (мостови), вклучувајќи ги алтернативните видови мостови, потоа циркуларни, екстензиони мостови, металкерамички и безметални керамички системи.			
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Поглавје 1 - Терапија на дефектите на забните редови со дентални мостови 2 часа - Класификација (поделба) на денталните мостови 2 часа - Врски на телото на мостот и начин на поврзувањето на врските со телото на мостот 2 часа - Основни принципи на планирање на денталните мостови 2 часа - Добивање работен модел и изработка на мост 2 часа - Техничка изработка на едноделно леани мостови фасетирани со композитни маси 2 часа - Припрема за леење и леење на мостовите 2 часа - Отварање на киветата и обработка на металните конструкции 2 часа <i>Резултати од 1 Поглавје: Студентите ќе се запознаат со општите појмови за денталните мостови, нивната класификација, принципите за планирање на денталните мостови. Запознавање со техничката изработка, припрема за леење и леење на денталните мостови.</i> Поглавје 2 - Изработка на дентални мостови припремени за целосно фасетирање со композитни маси 2 часа - Моделирање на циркуларен мост 2 часа - Моделирање на металкерамички мостови 3 часа - Изработка на алтернативни мостови 2 часа - Крилни мостови, екстензиони мостови 2 часа - Општи карактеристики, поделба и изработка на безметални керамички системи 3 часа <i>Резултати од 2 Поглавје: Запознавање со следната фаза за</i>			